

PAPER DETAILS

TITLE: Çağdas Azerbaycan Siiri Antolojisi

AUTHORS: Mehmed ASLAN Nizamettin ONK

PAGES: 301-0

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/101157>

ÇAĞDAŞ AZERBAYCAN ŞİİRİ ANTOLOJİSİ

Yazan: Mehmed ASLAN
Sadeleştiren: Nizamettin ONK

Türkiye’de ilk «Azerbaycan Şiiri Antolojisi» yayınlanmıştır. Fethi Gedikli ve Yusuf Gedikli’nin düzenleyip hazırladıkları bu kitap, İstanbul «Burçak Yayınları»nda çıkmıştır. Antoloji 120 çağdaş Azerbaycan şairinin 214 şiirini ihtiva etmektedir. Kitap iki bölümden ibarettir. Şimali Azerbaycan, Cenubi Azerbaycan. Müelliflerin düzenledikleri Azerbaycan şiirinin bir demet çiçeği «Gül ağacı» (Gül ağacı değilem! Her gelene eğilem) Tebriz halk türküsü ile sona ermektedir.

Antoloji «Bir neçe söz» ve «giriş» ile başlamaktadır. Gerekli açıklamayı yapan hazırlayıcılar; yürek ağrısı ile bildiriyorlar ki; bir çok dünya uluslarının, Türkiye’de şiir antolojileri defalarca yayınlandığı halde asrımızın kudretli sant’atkârlarını yetiştiren Azerbaycan şiirinin manzarasından Türk okuyucusu halen habersiz bulunmaktadır. Halihazır birçok dillere büyük istekle tercüme edilen bu canlı poeziyanın hiç olmazsa seçme örnekleri ile Türkiye edebi ve sosyal çevrelerinin, şiir severlerini tanıştırmak arzusu ile müellifler bu antolojiyi hazırlamağa teşebbüs etmişlerdir.

Giriş (önsöz) den anlaşılıyorki; müellifler bu antolojiyi hazırlarken çok büyük çetinliklerle karşılaşmışlardır. Onların itiraflarından bazı cümleleri olduğu gibi kaydetmek yerinde olur: «Ancak dil ve coğrafi yakınlığa bakmayarak bu eseri hazırlamak hiçte kolay olmadı. Zira ülkemizde, Azeri (Azerbaycan) edebiyatı ile ilgili bir eser yoktur. Övündüğümüz Türkiyat Kütüphanesinde 1970 ten sonra Azerbaycan’dan gelen kitaplar, yer yoksunluğundan depolara atılmış ve küflenmeğe terk edilmiştir. Kısaca, buradan faydalanamadık.»

Bu çetinlikten sonra müellifler Erzurum/Atatürk Üniversitesi, Ede-

biyat Fakültesi Kütüphanesine yönelmişler. Matbuattan anlaşıldığı gibi bu kütüphane nezdinde «Profesör Abbas ZAMANOF'un bağış kitapları» denilen bolme var. Burada republiğimiz (Azerbaycan) da yayınlanmış (istenilerek temin edilmiş) edebi - bedii kitaplardan bir veya birkaç tane yer almaktadır. Bütün Erzurum'da, özellikle de bu kütüphanede Azerbaycan Edebiyatına, bizim halk ruhuna büyük hürmet gösteriliyor. Müellifler esasen bu ocaktan faydalanmışlardır. Yine belirttikleri gibi Antolojideki şiirlerde belli oluyor ki; birkaç yıl önce «Gençlik Yayınlarında» neşrolunan «Sevdiğim Şiirler» kitabı esas kaynak edilmiştir.

Antolojide; Samed Vurgun, Abdulla Şaik, Süleyman Rüstem, Resul Rıza, Nigâr Refibeyli, Osman Sarıvelli, Mikâil Müşfik, Nebi Hazri, Cabir Novruz, Gasım Gasımezâde, Memmed Rahim, Eli Kerim, Adil Babayev, Eliğa Kürçaylı, Neriman Hesen-zade, Hüseyin Arif, Bahtiyar Vahapzade, Memmed Araz, Tofik Mahmud, Hikmet Ziya, Fikret Koca, Fikret Sadık, Memmed İsmail, Sabir Rüstemhanlı, Abbas ABDULLA, Vakıf İbrahim, İsa İsmailzâde, Famil Mehdi, Rıfat Ahmedzâde, Elekber Salahzâde, Cemal Yusufzâde, Davud Nasip, Halil Rıza, Arif Abdul-lazâde, Müşerref Şükür, Mustafa İskenderzâde, Musa Yakub, Siyavuş Memmedzâde, Şeker Aslan, Malik Ferruh, Siyavuş Serhanlı ve muhtelif nesillere has şairlerin deyişlerinden örnekler vermiştir.

Kitapta Cenublu (İran Azerbaycan'lı) şairlerden Memed-Hüseyin ŞEHİRİYAR, Habib Sahir, Bulud Karaçorlu SEHEND, Seyid Mehdi Etimad, Sönmez, Hasan Mecidzâde SAVALAN, Yahya Şeyda, Ülker, Akif Tebrizi, Mir Hidayet Hisari, Hemid Nuktu, Ali Tebrizî, Aydın Tebrizî ve ötekiler yer almışlardır.

«ODLAR YURDU» Bakû

Mayıs - 1984 s. 4